

Skydda Norrbottens natur – Verka för att minimera vindkraftsutbyggnaden i länet

Bakgrund

Denna motion syftar till att säkerställa att Naturskyddsföreningen i Norrbotten är en tydlig och kraftfull röst för att skydda vår unika natur mot de långsiktiga och svårreparerade skador som storskalig vindkraftsutbyggnad kan orsaka länets medborgare och naturvärden.

Vindkraften framställs ofta som en ren och hållbar energikälla. Men när vi skrapar på ytan avslöjas en mer komplex och problematisk bild. Naturskyddsföreningen (riks) är i dagsläget synbart positiva till vindkraft, men denna hållning är inte baserad på en heltäckande och realistisk lösning på Sveriges energibehov och behöver därför uppdateras.

Storskalig vätgaslagring är idag mer en vision än en verklighet. Tekniken för att effektivt producera, lagra och transportera vätgas i stor skala är ännu inte tillräckligt utvecklad. Storskalig vätgaslagring är med andra ord ingen lösning på dagens problem.

Batterilagring är ett annat alternativ som ofta nämns, men även här finns stora utmaningar. Lagring med batterier är en bevisad och tillgänglig teknik, men för att kunna balansera ett helt elnät krävs *enorma mängder batterier*, vilket både är kostsamt och resurskrävande. Batteritillverkning har en betydande miljöpåverkan och kräver stora mängder sällsynta jordartsmetaller. Dessutom har batterier en begränsad livslängd och kräver regelbunden utbyte. Ekonomiskt sett är det troligen inte hållbart att bygga ut batterilagring i den skala som krävs för att hantera vindkraftens intermittenta produktion.

Med andra ord, varken vätgas eller batterier erbjuder idag en realistisk lösning för att lagra den stora mängd energi som krävs för att balansera ett elnät som domineras av vindkraft.

En annan betydande utmaning är vindkraftens ekonomiska ohållbarhet. Många anläggningar är beroende av omfattande subventioner för att överleva. När dessa fasas ut riskerar vi att stå med övergivna vindkraftverk och en natur som skadats för en lång tid framöver. Förlustmarginalerna är alarmerande höga, i genomsnitt över 30 procentⁱ. Dessutom är det främst utländska bolag som via olika ekonomiska upplägg driver vindkraft i Sverige, vilket innebär att kapital försvinner utomlands medan miljöförstörelsen lämnas kvar hos ossⁱⁱ.

Det finns en risk att Norrbotten ur ett nationellt och ur ett EU-perspektiv ses som en "resurs" att använda på grund av stora oexploaterade naturmiljöer och en utbredd utbyggnad kan orsaka näst intill oreparabel skada på livsmiljöerna för både människor och djur/natur. Naturskyddsförening i Norrbotten bör därför vara en tydlig röst för att skydda Norrbottens naturmiljöer från vindkraftsutbyggnad både till land och till havs på grund av de stora områden som annars riskerar ödeläggas.

Jag föreslår stämman att besluta

- att Naturskyddsföreningen i Norrbotten tar tydlig ställning mot utbredd utbyggnad av vindkraft i länet och lyfter fram de negativa aspekterna via ett aktivt opinionsarbete som riktar sig både mot medborgare (exempelvis via debattartiklar) och beslutsfattare (politiker).

Luleå 16 januari 2025

Marcus Friman

90241382

ⁱ <https://www.affarsvarlden.se/kronika/unik-kartlaggning-vindkraften-slog-forlustrekord-ar-2023>

ⁱⁱ <https://www.affarsvarlden.se/kronika/en-miljard-av-vindkraftens-pengar-hamnar-i-luxemburg>